

Exportkredietverzekeringen

Exportkredietverzekeringen

Aan de orde is het **tweeminutendebat Exportkredietverzekeringen (CD d.d. 27/11)**.

De voorzitter:

We gaan meteen door met het tweeminutendebat Exportkredietverzekeringen. Het commissiedebat vond plaats op 27 november. Ik geef graag het woord aan mevrouw Teunissen van de Partij voor de Dieren. Zij is de eerste spreker en heeft zoals iedereen twee minuten spreektijd. Het woord is aan haar.

Mevrouw Teunissen (PvdD):

Dank u wel, voorzitter. In 2018 is een motie van de Partij voor de Dieren aangenomen die stelt dat er geen exportkredietverzekeringen mogen worden goedgekeurd waarbij het risico op schending van mensenrechten of milieuschade te groot zijn. Het schrijnende is dat beide momenteel bij het Ing-project in Mozambique het geval zijn.

In 2021 is er toch steun verleend en Nederland trekt de steun hiervoor nu niet in. Wat zich momenteel afspeelt in Mozambique is schrijnend. De invloed hierop van het Ing-project is niet te ontkennen. De huidige instabiele situatie in het land, de fraude rond de verkiezingen, de daarmee gepaard gaande zware mensenrechtenschendingen en het geweld in Cabo Delgado zijn volgens de Partij voor de Dieren daarom meer dan genoeg reden om te concluderen dat Nederland het Ing-project in Mozambique niet meer kan ondersteunen.

In dit kader is het schandalig — daarom dien ik vandaag ook geen motie in — dat de motie-Thijssen c.s. er al ligt en het kabinet weigert die uit te voeren. Die motie zegt heel helder: wacht met het besluit tot de uitkomsten van het herbeoordelingsproces duidelijk zijn en besproken zijn met de Tweede Kamer. Dat betekent dus niet achteraf nog eens verantwoording afleggen, zoals het kabinet nu probeert te doen.

Ik wil dus hier vandaag alsnog heel graag een bevestiging van het kabinet dat de motie-Thijssen c.s. volledig wordt uitgevoerd. Ik wil ook een uitleg over hoe de Kamer wordt betrokken bij de verdere besluitvorming.

Verder doe ik mee met een motie van GroenLinks-PvdA over onafhankelijk onderzoek naar de gerapporteerde mensenrechtenschendingen in Mozambique.

Tot slot blijf ik erbij dat het kabinet gezien de mensenrechtenschendingen en de milieuschade die momenteel plaatsvinden, dit Ing-project niet mag goedkeuren.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Mevrouw Hirsch van GroenLinks-Partij van de Arbeid.

Mevrouw Hirsch (GroenLinks-PvdA):

Ik kom zo op de motie ten aanzien van Mozambique, maar eerst wil ik deze even voorlezen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het ekv-instrumentarium kostendekkend is en goed voor het Nederlandse bedrijfsleven;

overwegende dat vergroening van de ekv onvermijdelijk is vanwege nationale en internationale klimaatafspraken en dat het kabinet hier dus ook op inzet;

verzoekt de regering om in te zetten op verbetering van de datakwaliteit van de gemeten CO₂-voetafdruk van de ekv-portefeuille, zodat deze gerapporteerd kan worden aan de Kamer, en de voortgang bij de eerstvolgende ekv-monitor te delen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Hirsch.

Zij krijgt nr. 444 (26485).

Nou krijg ik allemaal mailtjes van mensen die zeggen: jullie gebruiken allemaal van die afkortingen in die debatten en die snap ik niet. Weet iedereen wat ekv is?

Mevrouw Hirsch (GroenLinks-PvdA):

Ik ga ervan uit dat minister Heinen dat weet, maar het is de exportkredietverzekering, die dus nu aan Mozambique wordt gegeven.

De voorzitter:

Oké. Heel goed.

Mevrouw Hirsch (GroenLinks-PvdA):

Tenminste, dat wordt heroverwogen. Daar gaat mijn volgende motie over.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de misstanden in Mozambique door de projecteigenaar TotalEnergies zelf zijn onderzocht;

overwegende dat dit geen onafhankelijke partij is, dat de rol van TotalEnergies zelf en haar personeel geen plek heeft gehad in dit onderzoek, en dat TotalEnergies de troepen

heeft gefinancierd die van zware geweldpleging tegen burgers worden beschuldigd;

overwegende dat een onafhankelijk onderzoek cruciaal is voor slachtoffers, overlevenden, getuigen en hun families om zich veilig uit te kunnen spreken;

overwegende dat het in het belang is van het instrument van exportkredietverzekeringen dat misstanden goed en onafhankelijk onderzocht worden;

verzoekt het kabinet zich in te zetten om de misdaden die gepleegd zijn in Mozambique onafhankelijk te laten onderzoeken, bij voorkeur onder toezicht van de VN,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Hirsch en Teunissen.

Zij krijgt nr. 445 (26485).

Dank u wel. De volgende spreker is mevrouw Aukje de Vries van de fractie van de VVD.

Mevrouw Aukje de Vries (VVD):

Dank u wel, voorzitter. Er wordt nog weleens vergeten dat exportkredietverzekeringen bedoeld zijn om handel te stimuleren. We hebben het heel vaak over een heleboel andere dingen. Daarom deze motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Atradius een belangrijk instrument biedt om handel en export te bevorderen door middel van exportkredietverzekeringen;

constaterende dat veel andere landen hun bedrijven in het buitenland al actief ondersteunen op gebieden als sleuteltechnologie en strategische grondstoffen;

constaterende dat dit voor Nederland ook belangrijke onderwerpen zijn in het kader van economische kansen en veiligheidsbelangen;

van mening dat het goed is als Atradius aanvullend op de huidige instrumenten ook de mogelijkheid krijgt om dit op te pakken;

verzoekt de regering het zo snel mogelijk voor Atradius mogelijk te maken om ook Nederlandse bedrijven te ondersteunen in sleuteltechnologieën en strategische grondstoffen, zonder dat dit ten koste gaat van de reguliere exportkredietverzekeringen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Aukje de Vries en Van der Lee.

Zij krijgt nr. 446 (26485).

Heel goed. Ik begrijp dat de minister in staat is om reeds de moties te becommentariëren. Het woord is aan hem.

Minister Heinen:

Voorzitter. We gaan het tempo erin houden, want het wordt een lange avond.

Allereerst de vraag van mevrouw Teunissen. Laat ik daar het volgende over zeggen. Ik heb ook in het commissiedebat aan mevrouw Teunissen laten weten dat het kabinet wenst vast te houden aan de gangbare werkwijze. Dit is noodzakelijk om de voorspelbaarheid en de rechtszekerheid van de ekv te waarborgen. Tegelijkertijd zien we ook de complexiteit van de veiligheidssituatie in Mozambique. Ik zal daarom ook een onafhankelijke partij om advies vragen. Ik zal uw Kamer hier nog over informeren. Ik zal het advies voorafgaand aan de besluitvorming met uw Kamer delen, behoudens vertrouwelijke informatie en vertrouwelijke elementen. Ik zie instemming van mevrouw Teunissen.

Voorzitter. Dan naar de moties. Ik ga dat in hoog tempo doen.

De motie op stuk nr. 444: ontraden.

De motie op stuk nr. 445: ontraden.

De motie op stuk nr. 446: oordeel Kamer.

De voorzitter:

Nou, dat had wel iets sneller gekund! Mevrouw Hirsch, één vraag over uw eigen motie. Het woord is aan u.

Mevrouw Hirsch (GroenLinks-PvdA):

De motie op stuk nr. 445 gaat over onafhankelijk onderzoek. Kan de rol van TotalEnergies, als er onafhankelijk onderzoek wordt gedaan, daar meteen in worden meegenomen? Dan hoef ik deze motie ook niet in te dienen.

Minister Heinen:

Nou, volgens mij lopen er nu een paar zaken door elkaar. Ik stuur nog een Kamerbrief. Ik zou willen vragen om even die brief af te wachten. Dan kunnen we daarna deze discussie verder voeren.

De voorzitter:

Dus de motie is niet aangehouden. Die blijft gewoon ontraden.

Minister Heinen:

Ja, die blijft ontraden.

De **voorzitter**:

Heel goed. Tot zover dit debat. Dank aan de minister voor zijn aanwezigheid.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:

Vanavond stemmen wij over de drie moties. Zo gauw de beide staatssecretarissen binnen zijn, gaan wij door met het volgende debat.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.